

**Nagovor državne svetnice prof. dr. Branke Kalenić Ramšak na 4.
širitvi Rastoče knjige Podzemelj
(Podzemelj, 14. marec 2019)**

- Spoštovani gospod ravnatelj Stane Vlašič,
- cenjeni gospod župan občine Metlika Darko Zevnik,
- spoštovani idejni oče projekta dr. Janez Gabrijelčič,
- dragi stanovalci Doma starejših občanov Metlika,
- dragi učitelji, učenci in starši,
- dragi prijatelji knjige in še posebej Rastoče knjige,

dovolite mi, da vas prav lepo pozdravim v imenu Državnega sveta – drugega doma našega parlamenta in v svojem osebnem imenu na današnjem svečanem dogodku ob razkritju novega lista Rastoče knjige, posvečenega naši največji vrednoti – življenju. Knjiga in življenje hodita z roko v roki in v knjigah se skriva neverjetna moč. Veliki nemški fizik, katerega citat ste izbrali za vodilo današnje proslave («Obstajata samo dva načina, kako živeti svoje življenje: prvi pravi, da nič ni čudež, drugi pa, da vse je čudež.») je svoj znanstveni navdih in široko razgledanost črpal predvsem iz knjig. Tako je med drugim v svojih pismih tudi zapisal: »Nimam posebnih talentov. Sem samo strastno radoveden.« (Albert Einstein, *Pismo Carlu Seeligu*). In knjigam, ki spreminjajo svet in življenje, vdihnemo večno luč, ko jih iz radovednosti odpremo in jih beremo; takrat pred nami zaživijo skriti svetovi, se vzdignejo tihi glasovi, se razplamtijo globoke misli in se razprostrejo neskončna obzorja.

Knjiga je simbol znanja, Rastoča knjiga pa simbol našega nenehnega prizadevanja, da bi postali v življenju boljši, modrejši, odličnejši. Italijanski pisatelj, profesor, častni doktor Univerze v Ljubljani, Umberto Eco, je bil prepričan, da osamljenost in temna podoba mladih ne izhajata zgolj iz slepe vere v virtualni svet računalnikov, temveč predvsem iz dejstva, da »so izključeni iz vesoljstva knjige in iz krajev, kjer bi s pomočjo vzgoje in razpravljanja spoznali svoje odseve sveta vrednot, ki prihaja iz knjig in napotuje na knjige« (Umberto Eco, *O literaturi*, str. 12).

Tako je poglobitveni namen projekta, katerega častni pokrovitelj je Državni svet Republike Slovenije, pomagati pri oblikovanju kulturnih, široko

razgledanih osebnosti, pokončnih posameznikov, ki se bodo s spoštovanjem in ohranjanjem vrednot preteklosti, z zavedanjem in utrjevanjem medsebojnih vezi v sedanjosti, znali ustrezno spopasti z vsemi izzivi prihodnosti. Rastoča knjiga nam tako odločno kaže pot v družbo najboljših, vsakdo lahko z njeno pomočjo pokaže najboljše, kar zna.

Knjiga je tudi simbol začetkov slovenske narodne identitete. Primož Trubar je kot osnovno orožje za narodov obstoj prepoznal knjigo, ki nas je skozi razburkana stoletja vodila čez pasti in čeri zgodovine tako, da smo pred 28 leti končno dobili lastno državo. Zato smo se vedno zavedali pomena poznavanja kultur in navad drugih ter obvladovanja večjezičnosti: "Kolikor jezikov znaš, toliko mož veljaš" oz. latinsko "Quot linguas calles, tot homines vales", pravi stara modrost.

Vse to bogastvo najdemo v knjigah, Rastoča knjiga pa med nami širi tudi pozitivne misli. S knjigo raste naše znanje, raste naš duh. »Od rok do rok, zvesto iz roda v rod - bi knjiga mogla najti lepšo pot?« je o navezanosti naših ljudi na knjigo razmišljal velikan slovenske besede, pesnik in prevajalec Oton Župančič.

Zato berite in rastite v znanju, ki vam ga ponujajo knjige – klasične in elektronske. Predvsem pa lepe misli, milega duha in dobra dela širite povsod, koder boste v življenju hodili. Plemenitite svoje okolje, srkajte modrost starejših in z optimizmom zrite v prihodnost; vse, kar boste zapisali v Rastočo knjigo, bo v vaš osebni in naš skupni ponos.

Tone Pavček, *Zapisi* (1972)

Živeti

Živeti.
Zmeraj do kraja.
Preživeti.
Začeti skraja.

Pa kaj zato,
če svet ni raven!
Pač bo, kar bo
in nekaj zraven.

Zato ne psuj,
ne jadicuj
sam sebi tuj!
Se ne spodobi!

Temo izruj!
Bodi!